

برخوردارند، از عناصر لازم چنین حرکتی است و در این راستاست که آموزش خاص روزنامه‌نگاری اهمیتی ویژه می‌یابد.

به اعتقاد صاحب‌نظران، علوم ارتباطات یکی از رشته‌های جدید علوم اجتماعی است که از اوایل قرن بیستم به دنبال توسعه مطبوعات و پیدایش و گسترش سینما و رادیو و تلویزیون - مورد توجه قرار گرفته است. به همین جهت مطالعات مربوط به ارتباطات اجتماعی، هنوز مراحل اولیه خود را می‌گذرانند. اما رشد فنی ارتباطات و به دنبال آن توسعه مطالعات ارتباط جمعی در بسیاری از کشورها چنان شتابی دارد که اگر دیر بچنینیم، هرگز امکان آن را نخواهیم یافت که در چنین حرکت پرشتابی، نقش ضروری و تعیین‌کننده‌ای داشته باشیم. پذیرش دانشجوی کارشناسی در رشته علوم ارتباطات با دو گرایش «روزنامه‌نگاری» و «روابط عمومی» در سال تحصیلی ۷۰-۶۹ و نیز ایجاد رشته کارشناسی ارشد «علوم ارتباطات اجتماعی» برای نخستین بار در ایران می‌تواند حرکتی اصولی باشد که حرکت‌های شتابنده بعدی را ایجاد کند. به همین بهانه مروری می‌کنیم بر آموزش «روزنامه‌نگاری» در ایران از آغاز تا امروز.

■ گام‌های اولیه

آموزش روزنامه‌نگاری در ایران فرازونشیبیهای بسیاری را پشت سر گذاشته است که از فعالیت‌های چند ماهه آغاز شده و به کار مستمر رسیده است. در این میان حذف رشته روزنامه‌نگاری و روابط عمومی به عنوان یک رشته مستقل، حفظ آن تنها به صورت یکی از گرایش‌های رشته علوم اجتماعی، ادغام دانشکده علوم ارتباطات اجتماعی در دیگر مؤسسه‌های آموزش عالی و انجام کسوشهایی از سوی استادان و علاقه‌مندان انگشت‌شماری که پیگیرانه بر گسترش علوم ارتباطات تأکید کرده‌اند، امکانات تازه‌ای را برای طرح این رشته به عنوان رشته‌ای مستقل ایجاد کرده است که به آنها خواهیم پرداخت اما قبل از آن بگذارید از گام‌های نخستین بگوییم:

در جهان امروز که امپریالیسم خبری کشورهای در حال توسعه و جهان سوم را بمباران خبری و تبلیغاتی می‌کند و با هرگونه تلاش استقلال‌جویانه ارتباطی و مطبوعاتی مقابله می‌کند، تحقق آرمان‌های «روزنامه‌نگاری استقلال‌جو» در کشور ما می‌تواند به همان اندازه ضروری باشد که دستیابی به استقلال اقتصادی و سیاسی. این امر ممکن نیست مگر اینکه ما آموزش روزنامه‌نگاری را در سطوح دانشگاهی جدی بگیریم و در جهت تربیت نیروی متخصص گام‌هایی مداوم جدی برداریم باید دست به آموزش و تربیت نیروهایی بزنیم که بتواند با شناخت همه جانبه از عناصر انتقال پیام مخاطبان آن، ویژگی‌های وسائل ارتباط جمعی و شرایط خاص سیاسی و اجتماعی ما، با ترندهای ارتباطی که مانعی برای استقرار نظم نوین ارتباطی و اطلاعاتی است، مقابله کند.

بی‌شک حرکت در جهت «روزنامه‌نگاری استقلال‌جو» در عصری که تحولات فنی ارتباطات، توأم باشگفتی است، آگاهی هرچه بیشتر نیروهایی را می‌طلبد که با توجه به نگرش‌های انتقادی جدید جهانی در مورد ارتباطات جمعی و بررسی ویژگی‌های مردم‌شناسی، فرهنگی و سیاسی کشورمان، بتوانند گام‌هایی اساسی - چه در داخل کشور و چه در عرصه بین‌المللی بردارند. تربیت حرفه‌ای روزنامه‌نگاران و متخصصانی که از شرایط لازم برای انجام رسالت‌های خاص و دشوار این حرفه

● نگاهی به

آموزش روزنامه‌نگاری در ایران

دکتر کاظم معتمدنژاد از معدود متخصصان و استادان علوم ارتباطات اجتماعی در این زمینه در مقاله منتشر نشده‌ای می‌نویسد: «اولین تجربه آموزش ارتباطات در ایران - صرف نظر از برنامه‌های آموزش فنی مدرسه پست و تلگراف که در سال ۱۳۰۷ شمسی تأسیس شد - در سال ۱۳۱۹ شمسی در زمینه روزنامه‌نگاری صورت گرفت. در این سال، با همکاری، سازمان سنجش افکار، و دانشگاه تهران، یک دوره روزنامه‌نگاری در دانشکده حقوق این دانشگاه دایر گردید که عده‌ای از استادان معروف، از جمله سعیدنقیسی و محمد حجازی در آن تدریس می‌کردند. فعالیت این دوره، چندماه بیشتر طول نکشید. با حوادث شهریور ۱۳۲۰، اولین تجربه آموزش روزنامه‌نگاری در ایران متوقف شد و ۱۵ سال بعد با همکاری مدیران مطبوعات دانشگاه تهران، کوشش‌های تازه‌ای در این مورد آغاز گردید.»

بر اساس مدارک موجود اولین گام‌های جدی در زمینه آموزش روزنامه‌نگاری به سالهای ۳۴ و ۳۵ شمسی برمی‌گردد. یکی از سندهایی که به این مورد اشاره دارد، «فصلنامه تحقیقات روزنامه‌نگاری» است. در شماره (۱) سال اول این نشریه که در دیماه ۱۳۴۴ منتشر شده است، در مطلبی با عنوان «اهمیت مقام مطبوعات و لزوم تشکیل دوره لیسانس روزنامه‌نگاری دانشگاه» که به وسیله رئیس وقت دانشکده ادبیات دانشگاه تهران - ذبیح‌الله صفا - نوشته شده است، می‌خوانیم: «... احتیاج به داشتن روزنامه‌نگارانی که از هر حیث به مسئولیت خطیر اجتماعی خود واقف باشند، از مدتی پیش در ایران احساس شده است و به همان میزان که ملت ما می‌کوشد تا خود را به قوافل پیش‌رفته تمدن معاصر برساند، در این مورد هم کوشیده است به نحوی عقب‌ماندگی دیرین را جبران نماید. بدین منظور از حدود سال ۱۳۳۵ به بعد، نخست در دانشگاه تهران و سپس به وسیله مؤسسات روزنامه‌نگاری «اطلاعات» و «کیهان» چند کلاس یا دوره‌های کوتاه روزنامه‌نویسی و خبرنگاری و امثال آنها تشکیل یافته و همواره با داوطلبان کثیر اداره شده است.»

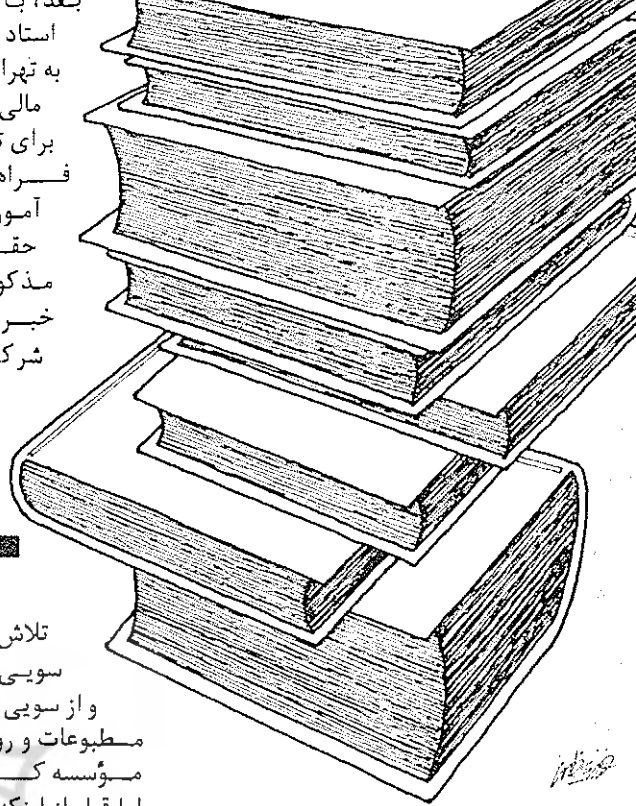
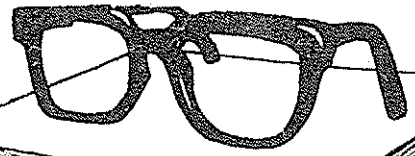
در سال ۱۳۳۵ شورای دانشگاه تهران برای آنکه دوره تحصیلی لیسانس روزنامه‌نگاری را به نحوی که در ممالک مرفعی جهان وجود دارد، دایر نماید، برنامه جامعی که در چهل سال باید خوانده شود، تدوین نموده است. مواد این

برنامه به نحوی پیش‌بینی شده است که دانشجوی روزنامه‌نگاری با فراگرفتن آنها اطلاعات عمومی کافی نظری و عملی در مسائل مختلف مربوط به امور مطبوعات به دست آورد و بالاتر از همه مطالب زبان و ادبیات فارسی و تمام اطلاعات مربوط به تاریخ تمدن و فرهنگ ایران را بروشنی و صراحت فرا گیرد.»

در مطلب دیگری از همین شماره فصلنامه تحقیقات روزنامه‌نگاری (ص ۴) تأکید می‌شود که در سال ۱۳۳۵ در زمان ریاست «منوچهر اقبال» در دانشگاه تهران عده‌ای ماموریت می‌یابند که طرحی تهیه کنند و کلاسی تشکیل دهند که در آن، روزنامه‌نگاران کشور به یادگیری علوم و فنون روزنامه‌نگاری بپردازند. به همین دلیل، کلاسی در دانشکده حقوق دانشگاه تهران تشکیل شده و از «کواتس ویلسون» استاد روزنامه‌نگاری دانشگاه «یوتا» دعوت می‌شود تا در آن تدریس کند. در این کلاس حدود ۲۵۰ نفر از روزنامه‌نگاران ایرانی شرکت می‌کنند و به علت استقبال از این کلاس زمینه تشکیل دوره لیسانس روزنامه‌نگاری در دانشگاه تهران فراهم می‌شود و به این منظور دکتر ویلسون و دکتر مصباح‌زاده - استاد دانشکده حقوق و مدیر روزنامه کیهان - برای این کار انتخاب می‌شوند. اساسنامه دوره لیسانس روزنامه‌نگاری تهیه و تصویب می‌شود، ابلاغی به نام مصطفی مصباح‌زاده صادر شده و مبلغ ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال اعتبار در بودجه دانشگاه تأمین می‌شود، اما تأسیس این دوره تا

پرتال جامع علوم انسانی

ایران دعوت کرد و در مورد ایجاد یک لابراتوار مجهز عکاسی برای دانشجو-یوان روزنامه‌نگاری نیز اقدام کرد. چند ماه بعد، با ورود پروفسور «هارولد ویلسون» استاد دانشکده روزنامه‌نگاری مینسوتا به تهران، از آنجا که به دلیل مشکلات مالی دانشگاه، تمام مقدمات لازم برای تاسیس دانشکده روزنامه‌نگاری فراهم نشده بود، کلاسهای آزاد آموزش روزنامه‌نگاری در دانشکده حقوق گشایش یافت. در کلاسهای مذکور عده‌ای از نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات شرکت می‌کردند و از درسهای که با دشواری فراوان و به کمک مترجم بیان می‌شد، بهره‌برداری می‌کردند.»

■ پایه‌ریزی دوره لیسانس در دانشگاه تهران

تلاش برای ایجاد دوره لیسانس از سویی در دانشگاه تهران ادامه می‌یابد و از سویی دیگر با تأسیس «مؤسسه عالی مطبوعات و روابط عمومی» وابسته به مؤسسه کیهان پی‌ریزی شد. اما قبل از اینکه به مؤسسه عالی مطبوعات و روابط عمومی پردازیم که با گذر زمان، با تغییراتی در عنوان و بعضی برنامه‌های درسی تا به امروز به نوعی وجود داشته است، به تلاشهایی که برای ایجاد دوره لیسانس در دانشگاه تهران انجام گرفت، می‌پردازیم. چرا که این کوششها با عدم موفقیت روبرو شده و دوره لیسانس دانشگاه تهران ادامه پیدا نکرد، نشریه تخصصی، «تحقیقات روزنامه‌نگاری» یکی از منابعی است که این موضوع را دنبال کرده است. در شماره اول سال اول انتشار این نشریه دیماه ۱۳۴۴- عنوان می‌شود که به دلیل ضرورت ایجاد دوره لیسانس روزنامه‌نگاری برای کشور، اولیاء دانشگاه طرح لازم را برای گشایش دوره مذکور فراهم کرده، برای تصویب به شورای دانشگاه تقدیم می‌کنند. به موجب این طرح قرار می‌شود که دوره لیسانس روزنامه‌نگاری به صورت رشته وابسته به گروه زبان و ادبیات فارسی در دانشکده ادبیات تشکیل شود و در صورتی که طرح پیشنهادی تا اوایل دیماه به تصویب شورای دانشگاه برسد، دوره جدید از اول بهمن سال ۱۳۴۴ که همزمان با شروع نیمه دوم سال تحصیلی ۴۵-۱۳۴۴ خواهد بود، آغاز شود. در همین شماره متن اساسنامه دوره لیسانس روزنامه‌نگاری دانشگاه تهران به چاپ رسیده است که مدت تحصیل در مؤسسه روزنامه‌نگاری را چهار سال و شرط ورود به مؤسسه را داشتن دیپلم کامل دوره دوم متوسطه (ادبی- طبیعی- ریاضی) و پذیرفته شدن در

مدتها ممکن نمی‌شود. دکتر معتمدنژاد نیز در مقاله منتشر شده خود این دوره را این‌طور تشریح می‌کند. «در سال ۱۳۳۴ شمسی. دکتر مصطفی مصباحزاده مدیر روزنامه کیهان و استاد دانشکده حقوق دانشگاه تهران، با توجه به نیاز تربیت روزنامه نگاران متخصص، پیشنهاد تاسیس یک دانشکده روزنامه‌نگاری در دانشگاه تهران را به شورای این دانشگاه تسلیم کرد.

شورای دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۵ پیشنهاد مذکور را پذیرفت و پس از تصویب آئیننامه و برنامه آموزشی دانشکده روزنامه‌نگاری ریاست آنرا به دکتر مصباحزاده واگذار کرد. این شورا به‌ویژه مأموریت داد که با استخدام چند استاد خارجی و تهیه وسایل فنی مورد نیاز، مقدمات تاسیس دانشکده را فراهم کند.»

مدیر روزنامه کیهان به... آمریکا مسافرت کرد و ضمن بازدید دانشکده‌ها و مؤسسه‌های روزنامه‌نگاری مشهور این کشور، چند نفر از استادان معروف آمریکایی را برای همکاری به

مسابقه ورودی ذکر می‌کند. بر همین اساس، مواد مسابقه ورودی عبارت از انشای فارسی، ترجمه عربی، ترجمه یکی از زبانهای انگلیسی، فرانسه، آلمانی و روسی و نیز تاریخ ایران است. نگاهی بسه برنامه تحصیلی این رشته در اساسنامه ارائه شده در سال ۱۳۴۴ خالی از لطف نیست. مواد درسی به پنج قسمت: مواد مربوط به ادبیات، مواد مربوط به حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی، مواد مربوط به علوم، مواد مخصوص روزنامه‌نگاری و درسهای اختیاری تقسیم شده است.

یادآوری کنیم که ساعت‌های پیش‌بینی شده در سه‌ها برای چهار سال در نظر گرفته شده که به طور طبیعی در هر سال، یک‌چهارم آن باید تدریس شود.

بیشترین ساعت‌های پیش‌بینی شده در هفته (برای چهارسال) متعلق به ادبیات است. بنابراین ادبیات ۵۳ ساعت در هفته درسهایی مانند: آئین‌نگارش و متون فارسی، سخن‌سنجی (انتقاد ادبی)، فرهنگ ایران قبل از اسلام، فرهنگ ایران بعد از اسلام، جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی، جغرافیای جهانی (ممالک همجوار)، سیستمهای فلسفی، جامعه‌شناسی، تاریخ روابط سیاسی ایران در قرون جدید، عربی، زبان خارجه را دربرمی‌گیرد. درسهای مربوط به حقوق، علوم سیاسی و علوم اقتصادی هم درسهایی هستند مانند: مقدمات حقوق، علم اقتصاد و تاریخ عقاید اقتصادی، اقتصاد ایران، حقوق اساسی، مالیه، حقوق بین‌المللی عمومی، حقوق اداری، سازمان قضائی، حقوق جزا، جغرافیای اقتصادی، تجارت بین‌المللی، تاریخ عقاید سیاسی، تاریخ دیپلماسی عمومی، سازمانهای بین‌المللی و احکام اسلامی که ۳۶ ساعت در هفته (برای چهار سال) را به خود اختصاص داده است.

مواد مربوط به علوم تنها برای ۳ ساعت در هفته پیش‌بینی شده است و مواد مخصوص روزنامه‌نگاری با ۴۲ ساعت در هفته، درسهایی مانند اصول و آداب روزنامه‌نگاری، خبرنگاری، عکاسی، مجله‌نویسی، تصحیح و تنظیم مقاله‌ها عنوان‌نویسی، انتخاب حروف. صفحه‌بندی، قوانین مطبوعات، تشکیلات و سازمان روزنامه‌نگاری، سرمقاله‌نویسی، تاریخ روزنامه‌نگاری، مطالعات عقاید عمومی، خبرنگاری مسائل کشوری، امور مالی و تجاری روزنامه و آگاهی را دربر می‌گیرد.

درسهای اختیاری نیز بدین‌قرار است نطق و خطابه، اخبار رادیو، مصاحبه، ستون‌بندی، تفسیر، انتقاد، بایگانی، سمینار و صفحه‌بندی. در شماره ۲ سال اول- فروردین‌ماه ۱۳۴۵ نیز همراه با تشکیل کلاسهای روزنامه‌نگاری از قرار ایجاد دوره لیسانس این رشته صحبت

روزنامه
مطبوعه
خبریه،
رپرتاژ،
وماشین،
این را
آن تا سا

اد
علوم

دانش

۱۳۵۹

مجتمع

تشکیل

دانشکده

در وزارت

اینکه قرار

آموزش

مجتمع

از این

حسابدار

ایران، دا

مدرسه ع

پژوهشکد

ارتباطات

روزیانه‌ای

اداری و با

مدرسه عا

جهانگردی

زبورواژ، مؤ

مرکز مطا

وسازمان

مجتمع دا

اداری و با

در سال

شده، تحت

قرار می‌گی

۶۳ از سو

ومورد تص

می‌گیرد.

دانشگاه

فالب هفت

می‌کند. ای

دبیات فار

مدیریت، ع

ریتتی، عل

از آن پس

روابط عم

یکی از گر

می‌ماند.

حیاء

تا پایار

عدود پنج،

می‌شود: «چون قرار است دوره لیسانس روزنامه‌نگاری دانشگاه تهران از ابتدای سال تحصیلی ۶۶-۱۳۴۵ آغاز شود و برای سال اول آن از بین دیپلمه‌های دوره کامل متوسطه رشته‌های ادبی، ریاضی و طبیعی و از طریق کنکور ورودی دانشگاه تعداد سی نفر داوطلب انتخاب شود،

در اسفند ماه گذشته از قبولشدگان امتحانات آخر سال کلاسهای مقدماتی و تکمیلی موسسه کنونی روزنامه‌نگاری برای ادامه تحصیل در نیمسال دوم سال تحصیلی جاری ثبت نام شد و در سپه‌ای آنها با برنامه‌ای به شرح زیر آغاز شد. این برنامه قسمتی از مواد اساسنامه دوره لیسانس روزنامه‌نگاری دانشگاه که به تصویب شورای دانشگاه رسیده است می‌باشد.

این کلاسها که زیر نظر آقای ابوالفضل مرعشی سرپرست موسسه روزنامه‌نگاری دانشگاه تهران اداره می‌شود تا پایان خرداد ماه ۱۳۴۵ ادامه خواهد داشت و دانشجویان در طول این مدت روزانه چهار ساعت به طور اجباری در کلاسهای روزنامه‌نگاری حضور خواهند یافت و به صورت نظری و عملی در سپه‌ای مربوطه را فرا خواهند گرفت.» و در شماره ۴ از سال اول نشریه تحقیقات روزنامه‌نگاری باز با تیتیری به این مضمون بر می‌خوریم «دوره لیسانس روزنامه‌نگاری از اول مهرماه ۱۳۴۵ رسماً در دانشکده ادبیات دایر می‌شود.»

به هر تقدیر نیمسال اول دوره لیسانس روزنامه‌نگاری در سال تحصیلی ۶۶-۴۵ آغاز می‌شود. در سال ۱۳۴۶ تغییراتی در برنامه دوره لیسانس دانشگاه تهران داده می‌شود. طبق برنامه جدید که فرار است اجرا شود از سال تحصیلی ۴۷-۱۳۴۶ دانشجویان این رشته باید در مجموع ۱۴۰ واحد درسی را بگذرانند. از این ۱۴۰ واحد ۴۰ واحد آن را در سال اول به طور مشترک با رشته‌های مختلف دانشکده ادبیات و علوم انسانی خواهند خواند و از نیمسال سوم ۱۰۰ واحد درسی دیگر که ۴۹ واحد آن مواد تخصصی روزنامه‌نگاری و ۵۱ واحد دیگر آن در سپه‌ای حقوقی، عمومی و اجتماعی وابسته به رشته روزنامه‌نگاری است، برای آنان تدریس خواهد شد.

متأسفانه این برنامه‌ها زیساده‌ها طول نمی‌انجامد و بعد از یک دوره چهارساله این رشته در دانشگاه تهران به تعطیل می‌گردد. دکتر کاظم معتمدنژاد این دوره را این‌طور شرح می‌کند: «در آخرین مراحل جریان صدور امتیاز تأسیس «موسسه عالی مطبوعات و روابط عمومی، دانشگاه تهران نیز تصمیم گرفت که یک دوره لیسانس در دانشکده ادبیات و علوم انسانی تشکیل دهد. این تصمیم پس از عدم موفقیت تجربه تشکیل در سپه‌ای آزاد روزنامه‌نگاری استادان آمریکایی در دانشکده حقوق، با تمرکز وسائل لا براتوار عکاسی ووردنیاز

آموزش روزنامه‌نگاری و تشکیل متناوب چند درس آزاد در زمینه شیوه نگارش و عکاسی و زبان خارجه در حالی که فقط تابلوی یک «موسسه روزنامه‌نگاری» را در محل ساختمان مرکز انتشارات دانشگاه حفظ شده بود، گرفته شد. در سپه‌ای این دوره هم همزمان با «موسسه عالی مطبوعات و روابط عمومی» آغاز شد. اما چون این دوره نیز بدون توجه به امکانات و اختیار نداشتن استادان متخصص تأسیس شده بود، چهارسال بعد تعطیل شد.»

دوره سه ساله روزنامه‌نگاری در هنرستان دخترانه

در تاریخچه آموزش روزنامه‌نگاری ایران دوره ویژه‌ای نیز جلب نظر می‌کند که به یک هنرستان دخترانه مربوط است. این دوره آموزش پیش از دانشگاه در هنرستان دخترانه فرح در سال ۱۳۳۹ بارشته‌هایی مانند خیاطی، آرایش و آشپزی افتتاح می‌شود. یک سال بعد رشته عکاسی به رشته‌های قبلی اضافه می‌شود. از سال تحصیلی ۴۵-۴۴ فقط هنرآموز رشته خیاطی پذیرفته می‌شود و از سال ۴۶-۴۵ روزنامه‌نگاری هم یکی از رشته‌های این هنرستان اعلام می‌شود. این دوره سه ساله برای کسانی تشکیل می‌شود که قبولی سیکل اول دبیرستان (نظام قدیم) را دارا هستند. برنامه تدوینی رشته روزنامه‌نگاری به وسیله خانم «موسوی» رئیس هنرستان به اداره کل مطالعات و برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش پیشنهاد می‌شود. سرانجام این برنامه علیرغم مخالفتها مورد تصویب این اداره و وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد و کلاس روزنامه‌نگاری از آغاز سال تحصیلی ۴۶-۴۵ با ۱۲ نفر در این هنرستان آغاز به کار می‌کند. دانش‌آموزان این کلاس باید در سپه‌ای عمومی دبیرستانی و در سپه‌ای اختصاصی روزنامه‌نگاری را فراگیرند. برنامه‌های درسی این رشته شامل دو قسمت نظری و عملی است. بخش نظری به قسمت عمومی و اختصاصی تقسیم می‌شود که در ۳۲ ساعت هنرجویان را با نظریه‌های مختلف آشنای می‌کند. مواد اختصاصی روزنامه‌نگاری در این هنرستان عبارت است از: قانونها و مقررات روزنامه‌نویسی، آشنایی با مطبوعات و سیر تحول آن، سازمان روزنامه، اصول خبرنگاری، وظائف و تکالیف اخلاقی و اجتماعی خبرنگار، آگهیها و روابط عمومی، رادیو و تلویزیون و سینما (سازمان و طرز کار)، عکاسی و فیلمبرداری خبری و شیمی عکاسی.

بر اساس برنامه این رشته هنرآموزان سالهای اول و دوم و سوم رشته روزنامه‌نگاری حداقل ۵ بعد از ظهر در هفته باید در کارهای عملی و کارآموزی بپردازند. مواد عملی و کارآموزی کارهایی مانند: ماشین‌نویسی، مآخذیابی، مصاحبه و رپرتاژ، حروف‌شناسی، ماکت‌سازی، گرافیک، تمرین عکاسی و کارآموزی در

روزنامه‌ها و مجله‌ها را در بر می‌گیرد. یادآوری کنیم که بر اثر است از این رشته، کلاس آزادی هم در این ه ایجاد می‌شود علاقه‌مندان این کلاس که ۱۰۰ ساعت کارآموزی می‌کنند، پ گذراندن دوره ۴۰۰ ساعته در ۴ سال دریافت مدرکی می‌شوند که حاکی از آنهاست.

موسسه عالی مطبوعات و روابط عمومی

گویا عدم موفقیت دومین تجربه دانشگاه تهران در زمینه روزنامه‌نگاری به دلایلی دشواریهای مالی و عدم توفیق در است استادان خارجی، نبودن متخصصان ارتباطات مدیر وقت روزنامه کیهان را می‌دارد که عده‌ای را برای ادامه ت به آمریکا بفرستد و پس از بازگشت دانشکده‌ای را تأسیس کند.

در سال ۱۳۴۳ با بازگشت افراد اعز تحصیلات عالی تخصصی خود را به رسانده‌اند، موسسه کیهان برای تقویت تحریریه نشریه‌های خود، یک دوره آموزش روزنامه‌نگاری را در پوشش مؤس روزنامه‌نگاری ایجاد می‌کند و در یک ورودی ۳۰ نفر را از بین ۶۰۰ نفر می‌کند. پس از موفقیت این دوره تلاش تأسیس یک دانشکده شروع می‌شود. در بهمن سال ۱۳۴۵ موسسه عالی ر نگاری از طرف شورای مرکزی دانش به رسمیت شناخته شده و با نام «موسسه مطبوعات و روابط عمومی» برای مهرماه در رشته‌های نویسندگی و خبرنگاری،